

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አምስተኛ ዓመት ቁጥር ፳፱
አዲስ አበባ ሰኔ ፳፪ ቀን ፲፱፻፺፩

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

5th Year No. 64
ADDIS ABABA - 29th June, 1999

ማውጫ

CONTENTS

አዋጅ ቁጥር ፩፻፹/፲፱፻፺፩ ዓ.ም.
የሕዝብ ቆጠራ ኮሚሽን ማቋቋሚያ አዋጅ ..... ገጽ ፩፻፺፱

Proclamation No. 180/1999
Census Commission Establishment
Proclamation ..... Page 1139

አዋጅ ቁጥር ፩፻፹/፲፱፻፺፩

የሕዝብ ቆጠራ ኮሚሽንን ለማቋቋም የወጣ አዋጅ

PROCLAMATION NO. 180/1999 A PROCLAMATION TO PROVIDE FOR THE ESTABLISHMENT OF THE CENSUS COMMISSION

የሕዝብና ቤት ቆጠራ ውጤት የሕዝቡን ኑሮ ለማሻሻል ለሚያረጋው ሕገ መንግሥታዊ አደረጃጀትና ለፖለቲካዊ ሥርዓቱ ዝግጅት አስፈላጊ ስለሆነ፡

WHEREAS, population and housing census results are requisite for the constitutional organization and preparation of the political system targeted upon the improvement of the standard of living of the people;

ትክክለኛውን የሕዝብ ብዛት ማወቅ በሀገር አቀፍ ወይም በተወሰነ የክልል አስተዳደር እርከን ደረጃ ለሚያረጉ ምርጫዎች አፈጻጸም አስተማማኝ መሠረት በመሆኑ፡

WHEREAS, ascertainment of actual population size is a reliable basis for the execution of elections conducted at the national or at a certain regional administration level;

የተግባሩን አስፈላጊነት፡ ስፋት እና ውስብስብነት በማገናዘብ የሕዝብ ቆጠራ ኮሚሽን እንደሚቋቋም በሕገ መንግሥቱ የተደነገገውን በሥራ ላይ ለማዋል ዝርዝር ሕግ ማውጣት አስፈላጊ በመሆኑ፡

WHEREAS, the effecting of the constitutional provision on the establishment of a separate commission, in consideration of the necessity, extensiveness and complexity of the task, calls for a legislation providing the details thereof;

በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፩፻፲ እና አንቀጽ ፶፭ (፩) መሠረት ከዚህ እንደሚከተለው ታውጋል፡

NOW, THEREFORE, in accordance with Articles 103 and 55 (1) of the Constitution, it is hereby proclaimed as follows:

፩. አጭር ርዕስ

1. Short Title

ይህ አዋጅ “የሕዝብ ቆጠራ ኮሚሽን ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፩፻፹/፲፱፻፺፩” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

This Proclamation may be cited as the “Census Commission Establishment Proclamation No. 180/1999.”

፪. ትርጓሜ

2. Definitions

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡

Unless the context requires otherwise, in this Proclamation:

የንዱ ዋጋ
Unit Price 2.80

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፹፻፩
Negarit G.P.O.Box 80,001

- ፩. “የሕዝብ ቆጠራ” ማለት በሀገር አቀፍ፣ በክልል ወይም በተወሰነ የክልል አስተዳደር እርከን ስለሚገኘው ጠቅላላ የሕዝብ ብዛት፣ የጾታ፣ የዕድሜ፣ የጾታ-ባህሪ፣ የትምህርት ደረጃ፣ የሰው ኃይል፣ የሥራ ዓይነት፣ የሥራ መስክ፣ የልደት፣ የሞት፣ የፍልሰትና ሌሎች ተመሳሳይ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ መረጃዎችን የመሰብሰብ፣ የማጠናቀር፣ የመገምገምና የማሠራጨት ተግባር ነው።
- ፪. “የቤት ቆጠራ” ማለት በሀገር አቀፍ፣ በክልል ወይም በተወሰነ የክልል አስተዳደር እርከን የሚገኘውን የቤት ብዛትና ዓይነት፣ ያሉትን ልዩ ልዩ አገልግሎቶች እንዲሁም ስለቤት ሁኔታ ሌሎች ጠቃሚ መረጃዎችን የመሰብሰብ፣ የማጠናቀር፣ የመገምገምና የማሠራጨት ተግባር ነው።
- ፫. “የናሙና ጥናት” ማለት ሀገሪቱን ወይም የተወሰነ ክልልን በሚወክል መልኩ በናሙና ከተመረጡ አካባቢዎችና ቤተሰቦች የሕዝብ ብዛት፣ የጾታ፣ የዕድሜ፣ የጾታ-ባህሪ፣ የትምህርት ደረጃ፣ የሰው ኃይል፣ የሥራ ዓይነት፣ የሥራ መስክ፣ የልደት፣ የሞት፣ የፍልሰት፣ የቤት ብዛትና ዓይነት እንዲሁም ሌሎች ተመሳሳይ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ መረጃዎችን የመሰብሰብ፣ የማጠናቀር፣ የመገምገምና የማሠራጨት ተግባር ነው።
- ፬. “የቆጠራ ካርታ” ማለት ማንኛውም ሰው ሳይቆጠር እንዳይቀር እንደዚሁም ከአንድ ጊዜ በላይ እንዳይቆጠር ለማድረግ የቆጠራው ክንዋኔ ከመጀመሩ በፊት የቆጠራ ቦታና የመቆጣጠሪያ ቦታ ካርታዎች ማዘጋጀት ነው።
- ፭. “ምክር ቤት” ማለት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ነው።
- ፮. “ቆጠራ” ማለት የሕዝብና የቤት ቆጠራ ነው።
- ፯. “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ሰው ነው።

፫. ስለመቋቋም

- ፩. የሕዝብ ቆጠራ ኮሚሽን (ከዚህ በኋላ “ኮሚሽን” እየተባለ የሚጠራ) የሕግ ሰውነት ያለውና ራሱን የቻለ የፌዴራል መሥሪያ ቤት ሆኖ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል።
- ፪. ኮሚሽኑ ተጠሪነቱ ለምክር ቤቱ ይሆናል።

፬. ዓላማዎች

- ፩. የኮሚሽኑ ዓላማዎች የሚከተሉት ይሆናሉ፡
  - ፩. ለአስተዳደራዊ ጉዳዮችና ለምርጫዎች ዕቅድ፣ ዝግጅት፣ ለዕቅድ አፈጻጸም፣ ክትትልና ግምገማ እንዲሁም ለምርምር የሚጠቅሙ ሕዝብና ቤትን የሚመለከቱ መረጃዎችን መሰብሰብ፣ ማጠናቀር፣ መገምገምና ማሰራጨት።
  - ፪. የሕዝብ እና የቤቶች ምዝገባ በመላ ሀገሪቱ እንዲቋቋምና እንዲሠራበት መሠረታዊ ጥናቶችን በማካሄድ የሚደራጁበትን መንገድ መቀየስ።

፭. የኮሚሽኑ አባላት

- ፩. በሕገመንግሥቱ አንቀጽ ፩፻፫ ንዑስ አንቀጽ (፪) በተደነገገው መሠረት የኮሚሽኑ አባላት በጠቅላይ ሚኒስትሩ አቅራቢነት በምክር ቤቱ ይሾማሉ።
- ፪. የኮሚሽኑ ሰብሳቢ የሚሆነው አባል በምክር ቤቱ ተለይቶ ይሰየማል።
- ፫. የኮሚሽኑ ጽሕፈት ቤት ዋና ጸሐፊ ደምጽ የመስጠት መብት ሳይኖረው የኮሚሽኑ አባልና ጸሐፊ ሆኖ ይሠራል።

፮. የኮሚሽኑ የአባላት ስብጥር

የኮሚሽኑ አባላት ከዘጠኙ ክልሎች፣ ከብሔራዊ ምርጫ ቦርድ፣ ከፌዴሬሽን ምክር ቤትና ከማዕከላዊ ስታትስቲክስ ባለሥልጣን መሥሪያ ቤት የተወጣጡ ይሆናሉ።

- 1) “Population census” means the collection, compilation, evaluation and dissemination of statistical data on population size, sex, age, marriage, educational level, manpower, types of occupation, occupational engagement, birth, death, migration as well as such other social and economic factors at the national, regional, or at a certain regional administration level;
- 2) “Housing census” means the collection, compilation, evaluation and dissemination of statistical data on the number and type of houses, diverse facilities thereof, as well as other useful data on housing conditions at the national, regional, or at a certain regional administration level;
- 3) “Sample Survey” means the collection, compilation, evaluation and dissemination of statistical data on population size, sex, age, marriage, educational level, manpower, types of occupation, occupational engagement, birth, death, migration, number and type of houses as well as on such other social and economic factors, based upon selected areas and families taken as representative of the nation or a certain Region;
- 4) “Census Cartography Works” means the prior delineation of area maps for enumeration and supervision to avoid omission and duplication of census counts;
- 5) “House” means the House of Peoples’ Representatives of the Federal Democratic Republic of Ethiopia;
- 6) “Census” means both population and housing census;
- 7) “Person” means a natural person.

3. Establishment

- 1) The Population Census Commission (hereinafter referred to as “the Commission”) is hereby established as an autonomous Federal organ having its own juridical personality.
- 2) The Commission shall be accountable to the House.

4. Objectives

- The Commission shall have the following objectives:
- 1) to collect, compile, evaluate and disseminate population and housing data which would be of use in the preparation of plans, the evaluation of plan execution and follow up for administrative purposes, for conducting elections, as well as for research purpose;
  - 2) to undertake basic studies aimed at devising ways and means for the organization and realization of records of population and housing registration.

5. Members of the Commission

- 1) Pursuant to the provisions of Sub-Article (2) of Article 103 of the Constitution, members of the Commission shall be appointed by the House upon the recommendation of the Prime Minister.
- 2) The Chairman of the Commission shall be designated by the House from among the members of the Commission.
- 3) The Secretary General of the Secretariat of the Commission shall function in the capacity of a non-voting member and secretary of the Commission.

6. Composition of Members

The composition of members of the Commission shall be from the nine Regions, National Electoral Board, House of the Federation and the Central Statistics Authority.

፯. የኮሚሽኑ ሥልጣንና ተግባር

- ፩. በየአሥር ዓመቱ አጠቃላይ የሕዝብ ቆጠራ እንዲከናወን ማድረግ፡
- ፪. የቆጠራ ካርታ ሥራ እና የሕዝብ ቆጠራን በሚመለከት የፖሊሲ መመሪያ ማውጣት እና አፈጻጸማቸውን መከታተል፡
- ፫. የሕዝብ ብዛት በክልል ፡ በዞን ፡ በወረዳ፡ በከተማ እንዲሁም በከተማና በገጠር ቀበሌዎች ተለይቶ በጾታና በዕድሜ እንዲዘጋጅ ማድረግ፡
- ፬. ስለቆጠራ ካርታ ሥራ እንዲሁም ስለቆጠራ ምንነት ለሕዝቡ ማሳወቅ፡
- ፭. በሚያወጣው ደንብ መሠረት በክልል ፡ በወረዳና አስፈላጊ ሆነው በሚያገኛቸው ተጨማሪ የአስተዳደር እርከኖች ደረጃ ሌሎች ኮሚሽኖችን በቆጠራ ማካሄጃ ወቅት ማቋቋም ፡ እንዲሁም ሥልጣንና ተግባራቸውን፡ የአባላቱን አሰያዮምና የሰብሰባ ሥነሥርዓታቸውን መወሰን፡
- ፮. ከፌዴሬሽን ምክር ቤት በሚቀርበው የብሔረሰቦች ዝርዝር መሠረት እና በሕዝብና ቤት ቆጠራ አማካኝነት የብሔረሰቦችን ብዛትና ስርጭት እንዲገኝ ማድረግ፡
- ፯. የሕዝብ ቁጥር ዕድገትን ለመተንበይ የሚያስችሉ የናሙና ጥናቶች እንዲከናወኑ ማድረግ፡
- ፰. በየክልሉ በሚገኙት ዞኖች ፡ ወረዳዎች ፡ ከተማዎች እና የከተማና የገጠር ቀበሌዎች ውስጥ ያሉት ብሔረሰቦች ብዛት በጾታና በዕድሜ ተከፋፍሎ፡ በገጠርና በከተማ ተለይቶ እንዲዘጋጅ ማድረግ፡
- ፱. በዚህ አዋጅ መሠረት በሚካሄደው ቆጠራ አፈፃፀም ሂደት በሰፋቱና በዓይነቱ የቆጠራውን ውጤት ሊያዘጋግ የሚችል ግድፈት ስለመከሰቱ በቂ መረጃ ካገኘ ለምክር ቤቱ በማሳወቅ ውጤቱን መሠረዝ ፡ እንደገና ቆጠራ እንዲካሄድ ማዘዝ፡
- ፲. የቆጠራ ውጤቶችን ማረጋገጥ ፡ ለምክር ቤቱ ማቅረብ ፡ እንዲሁም ለሕዝብ በይፋ እንዲገለጽና በተለያዩ መንገዶችም እንዲሰራጭ ማድረግ፡
- ፲፩. የጽሕፈት ቤቱን በጀት ለምክር ቤቱ አቅርቦ ማስፈቀድና በትክክል በሥራ ላይ መዋሉን ማረጋገጥ፡
- ፲፪. የፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ሕጎችን መሠረተ ሃሳቦች በመከተል ፡ የጽሕፈት ቤቱን ሙያተኛ ሠራተኞች የደመወዝ እስኬል ፡ የቅጥርና የአስተዳደር መመሪያ ማውጣት፡
- ፲፫. ስለ ሥራ አፈፃፀሙ በየጊዜው ለምክር ቤቱ ሪፖርት ማቅረብ።

፰. የኮሚሽኑ ሰብሰባ

- ፩. ኮሚሽኑ ቢያንስ በዓመት አንድ ጊዜ ይሰበሰባል ።
- ፪. ከኮሚሽኑ አባላት ውስጥ ከግማሽ በላይ የሚሆኑ በሰብሰባው ላይ ሲገኙ ምልዓተ-ገባኤ ይሆናል ።
- ፫. የኮሚሽኑ ውሳኔዎች በድምጽ ብልጫ ይሰጣሉ ፡ ሆኖም ድምጽ እኩል ለእኩል የተከፈለ እንደሆነ ሰብሳቢው ወሳኝ ድምጽ ይኖረዋል ።
- ፬. የዚህ አንቀጽ ሌሎች ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው ፡ ኮሚሽኑ የራሱን የሰብሰባ ሥነ ሥርዓት ደንብ ሊያወጣ ይችላል ።

፱. የኮሚሽኑ ሰብሰባዬ ሥልጣንና ተግባር

- የኮሚሽኑ ሰብሰባዬ፡**
- ፩. የኮሚሽኑን ሰብሰባ ይጠራል፡ ይመራል፡
  - ፪. የኮሚሽኑ ውሳኔዎች በሥራ ላይ መዋላቸውን ያረጋግጣል፡
  - ፫. የኮሚሽኑን ጽሕፈት ቤት የሥራ እንቅስቃሴ በበላይነት ይቆጣጠራል።

7. Powers and Duties of the Commission

The Commission shall have the following powers and duties:

- 1) initiate that general census be conducted every ten years;
- 2) formulate policy directives on census cartography works and census, and follow up their implementation;
- 3) initiate the preparation of statistics of the population categorized in to sex and age, in regions, zones, woredas, towns as well as in towns and rural districts.
- 4) popularize the essence of census cartography works as well as of census;
- 5) establish, in accordance with regulations it issues, commissions at the time fixed for conducting census at Regional, woredas and other administration levels where it deems it necessary; determine their powers and duties, designate the members therto and decide on their rules of procedures;
- 6) make available, the number and spread of nationalities, based on the list submitted by the House of Federation, and through population and housing census,
- 7) initiate sample surveys, enabling to predict the increase in the size of the Population, be conducted;
- 8) initiate categorization of the number of nationalities found in zones, woredas, towns and rural districts of each Region, into sex and age as well as in rurals and towns;
- 9) cancel census results and order for, upon notification to the House, its being conducted anew, should it find a sufficient proof that a census conducted under this Proclamation is fraudulent, in extent and nature, to the point of invalidating the final results;
- 10) verify census results, submit to the House, as well as officially declare and disseminate same;
- 11) submit the budget of the Secretariat to the House for approval and supervise the proper utilization of same;
- 12) issue directives regarding the salary scale, employment, and administration of the professional staff of the Secretariat following the basic principles of the federal civil service laws;
- 13) submit to the House periodic reports on the performance of its activities.

8. Meetings of the Commission

- 1) The Commission shall meet, at least, once annually.
- 2) There shall be a quorum where more than half of the members of the Commission are present at its meetings.
- 3) Decisions of the Commission shall be passed by a majority vote; provided that, in case of a tie, the Chairman shall have a casting vote.
- 4) Without prejudice to the other provisions of this Article, the Commission may draw up its own rules of procedure.

9. Powers and Duties of the Chairman

- The Chairman of the Commission shall:
- 1) convene and preside over meetings of the Commission;
  - 2) ensure the proper implementation of the decisions of the Commission;
  - 3) supervise, as the final authority, the activities of the Secretariat of the Commission.

፲. ስለኮሚሽኑ ጽሕፈት ቤት ኃላፊዎች

- ፩. ኮሚሽኑ በዋና ጽሕፈት ቤት በምክትል ዋና ጽሕፈት ቤት በአዲስ አበባ ይኖረዋል።
- ፪. ዋና ጽሕፈት ቤት በጠቅላይ ሚኒስትሩ አቅራቢነት በምክር ቤቱ ይሾማል።
- ፫. ምክትል ዋና ጽሕፈት ቤት በኮሚሽኑ አቅራቢነት በጠቅላይ ሚኒስትሩ የሚሾም ይሆናል።

፲፩. የዋና ጽሕፈት ቤት ሥልጣንና ተግባር

- ፩. ዋና ጽሕፈት ቤት፡-
  - ሀ) የኮሚሽኑን ጽሕፈት ቤት ያደራጃል፡ በዋና ሥራ አስፈጻሚነት ይመራል፡
  - ለ) ከኮሚሽኑ ሰብሳቢ ጋር በመመካከር የኮሚሽኑን የሰብሳቢ አጀንዳ ያዘጋጃል፡
  - ሐ) የኮሚሽኑን ሰብሳቢ ቃለ ጉባኤ በሚገባ ይይዛል፡
  - መ) የኮሚሽኑ ውሳኔዎች ለሚመለከታቸው ወገኖች እንዲተላለፉ ያደርጋል፡
  - ሠ) ኮሚሽኑ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ሙያተኛ ሠራተኞችን ይቀጥራል፡ ያስተዳድራል፡ ደመወዝና አበላቸውንም ይወስናል፡ የጽሕፈት ቤቱን ሌሎች ሠራተኞችም በፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ሕግ መሠረት ይቀጥራል፡ ያስተዳድራል።
  - ረ) የኮሚሽኑን ጽሕፈት ቤት የአጭርና የረጅም ጊዜ እንዲሁም ዓመታዊ ዕቅድና በጀት አዘጋጅቶ ለኮሚሽኑ ያቀርባል፡ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል።
  - ሰ) ከሦስተኛ ወገኖች ጋር በሚደረጉ ግንኙነቶች የኮሚሽኑን ጽሕፈት ቤት ይወክላል፡
  - ሸ) ቆጠራ እንዲሁም የቆጠራ ካርታ ሥራ በዚህ አዋጅና ለአዋጁ አፈፃፀም በሚወጡ ደንቦችና መመሪያዎች መሠረት እንዲካሄዱ አስፈላጊውን ሁሉ ያደርጋል፡
  - ቀ) በዚህ አዋጅ ለጽሕፈት ቤቱ የተሰጡትን ሥልጣንና ተግባሮች ያስፈጽማል፡
  - በ) በኮሚሽኑ መወሰን የሚገባቸውን ጉዳዮች ከአስተያየቱ ጋር ያቀርባል፡
  - ቸ) ስለጽሕፈት ቤቱ የሥራ እንቅስቃሴ በየጊዜው ሪፖርት እያዘጋጀ ለኮሚሽኑ ያቀርባል፡
  - ተ) በኮሚሽኑ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።
- ፪. ለሥራ ቅልጥፍና አስፈላጊ በሆነ መጠን፡ ዋና ጽሕፈት ቤት ሥልጣንና ተግባሩ በከፊል ለሌሎች ኃላፊዎችና ሠራተኞች በውክልና ሊሰጥ ይችላል።

፲፪. የምክትል ዋና ጽሕፈት ቤት ሥልጣንና ተግባር

- ፩. ምክትል ዋና ጽሕፈት ቤት ሥልጣንና ተግባር፡-
  - ሀ) የጽሕፈት ቤቱን ቴክኒካዊ ተግባሮች በማቀድ፡ በማደራጀት፡ በመምራትና በማስተባበር ዋና ጽሕፈት ቤት ይረዳል፡
  - ለ) በዋና ጽሕፈት ቤት የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።
- ፪. ምክትል ዋና ጽሕፈት ቤት ዋና ጽሕፈት ቤት በማይኖርበት ጊዜ ተተክቶ ይሠራል።

፲፫. የኮሚሽኑ ጽሕፈት ቤት ሥልጣንና ተግባር

- ፩. የጽሕፈት ቤቱ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባሮች ይኖሩታል፡-
  - ፩. የቆጠራ ካርታ ሥራ የማከናወን፡

10. Officials of the Secretariat

- 1) The Commission shall have a Secretariat in Addis Ababa headed by a Secretary General and Deputy Secretary General.
- 2) The Secretary General shall be appointed by the House upon recommendation of the Prime Minister.
- 3) The Deputy Secretary General shall be appointed by the Prime Minister upon recommendation of the Commission.

11. Powers and Duties of the Secretary General

- 1) The Secretary General shall:
  - (a) organize and direct the Secretariat in the capacity of a chief executive;
  - (b) prepare the agenda for the meetings of the Commission in consultation with the Chairman;
  - (c) properly keep the minutes of the meetings of the Commission;
  - (d) cause the decisions of the Commission to be communicated to concerned parties;
  - (e) employ and administer the professional staff, fix their salaries and allowances in accordance with the directives issued by the Commission; as well as employ and administer other personnel of the Secretariat in accordance with federal civil service laws;
  - (f) prepare and submit, to the Commission, the short and long-term as well as the annual work programme and budget of the Secretariat and implement same upon approval;
  - (g) represent the Secretariat in all its dealings with third parties;
  - (h) undertake whatever is necessary for conducting census and for carrying out census cartography works in accordance with this Proclamation, and the regulations and directives to be issued thereunder;
  - (i) exercise the powers and duties of the Secretariat provided for in this Proclamation;
  - (k) prepare and submit, to the Commission, periodic reports on the activities of the Secretariat.
  - (j) discharge other functions assigned to him by the Commission.
- 2) The Secretary General may delegate part of his powers and duties to other officials and employees of the Secretariat to the extent necessary for the effective performance of its activities.

12. Powers and Duties of the Deputy Secretary General

- 1) The Deputy Secretary General, being accountable to the Secretary General, shall:
  - (a) assist the Secretary General in planning, organizing, directing and co-ordinating the technical activities of the Secretariat;
  - (b) discharge such other functions as are assigned to him by the Secretary General.
- 2) The Deputy Secretary General shall act in the stead of the Secretary General in the absence of the latter.

13. Powers and Duties of the Secretariat

- The Secretariat shall have the powers and duties to:
  - 1) undertake census cartography works;

- ፪. የቆጠራና የናሙና ጥናት ዕቅድ አዘጋጅቶ ለኮሚሽኑ የማቅረብ፤
- ፫. ቆጠራ እና የናሙና ጥናት ሥራ የማካሄድ፣ ለዚህም አፈፃፀም በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፯ (፭) መሠረት የሚቋቋሙትን ሌሎች ኮሚሽኖች እንቅስቃሴ የመምራት፣ የማስተባበርና የመቆጣጠር፤
- ፬. ለቆጠራ እና ለናሙና ጥናት አፈፃፀም የሚያስፈልጉ መጠይቆች፣ መመሪያዎችና ልዩ ልዩ ቅጾች እንዲሁም ቁሳቁሶች የማዘጋጀትና የማሠራጨት፤
- ፭. ሕዝብና ቤትን የሚመለከቱ መረጃዎችን ለመሰብሰብ አግባብ ያላቸውን ሰነዶችና መዛግብት የመመርመር፣ ምርመራውንም ለማከናወን ተገቢ በሆነ ጊዜ ወደ ማንኛውም ሰው ቤት ወይም ቅጥር ግቢ የመግባት፤
- ፮. ለቆጠራ እና ለናሙና ጥናት አፈፃፀም የሚያስፈልገውን የሰው ኃይል የማሰልጠን፤
- ፯. በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፯ ንዑስ አንቀጽ (፩)፣ (፪) እና (፮) መሠረት የቆጠራ ካርታ ሥራ ወይም ቆጠራ ለማካሄድ በተወሰነው ጊዜ ውስጥ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው በማንኛውም የመንግሥት መሥሪያ ቤት ሠራተኞች፣ ንብረትና አገልግሎት የመጠቀም፤
- ፰. የተሰበሰበውን የቆጠራ መረጃ ማደራጀት፣ መተንተንና ሪፖርቱን አዘጋጅቶ እንዲያደርግ ለኮሚሽኑ የማቅረብ፤
- ፱. በየጊዜው የሚደረገውን ቆጠራ አፈፃፀም የመገምገም እንዳስፈላጊነቱም የአሠራር ማሻሻያ ጥናቶች እንዲካሄዱ የማድረግ፤
- ፲. የንብረት ባለቤት የመሆን፣ በስሙ የመክሰስና የመከሰስ፤
- ፲፩. በኮሚሽኑ በሚሰጠው መመሪያ መሠረት ሌሎች አግባብ ያላቸውን ተግባሮች የማከናወን።

፲፬. በጀት ኮሚሽኑ፡

- ፩. በምክር ቤቱ በሚጸድቀው መሠረት መደበኛና የካርታል በጀት ከመንግሥት ይመደብለታል።
- ፪. በቆጠራ እና በናሙና ጥናት ማካሄጃ ወቅት ከውጭ ዕርዳታ ሊጠይቅ ይችላል።

፲፭. ግዴታ

- ፩. ማንኛውም ሰው ወይም ድርጅት ለቆጠራው ሥራ የመተባበር ግዴታ አለበት።
- ፪. በዚህ አዋጅ መሠረት ለቆጠራ ወይም ለናሙና ጥናት መረጃ እንዲሰጥ የተጠየቀ ማንኛውም ሰው ወይም ድርጅት ከኮሚሽኑ ጽሕፈት ቤት የተሰጠውን መታወቂያ ለሚያሳይ መረጃ ሰብሳቢ ወይም ተቆጣጣሪ ትክክለኛውን መረጃ የመስጠት ግዴታ አለበት።
- ፫. ማንኛውም የቤት ወይም የቅጥር ግቢ ባለንብረት፣ ባለይዞታ፣ ወይም ጠባቂ ከኮሚሽኑ ጽሕፈት ቤት የተሰጠውን መታወቂያ ለሚያሳይ የቆጠራና የናሙና ጥናት መረጃ ሰብሳቢ ወይም ተቆጣጣሪ ወደተባለው ንብረት እንዲገባ የመፍቀድ ግዴታ አለበት።

፲፮. የመረጃዎች ምስጢራዊነት

በፍርድ ቤት በማስረጃነት እንዲያቀርብ ካልታዘዘ በስተቀር የኮሚሽኑ ጽሕፈት ቤት የሰበሰባቸውን የቆጠራና የናሙና ጥናት መረጃዎች በምስጢር ይጠብቃል።

፲፯. ቅጣት

- ፩. ማንኛውም ሰው፡
- ፪. የቆጠራና የናሙና ጥናት መረጃ ለመስጠት ፈቃደኛ ያልሆነ፤

- 2) prepare and submit to the Commission census and sample survey plans;
- 3) conduct census and carry out sample survey works; and to this end, direct, coordinate and supervise the activities of other commissions to be formed pursuant to Article 7 (5) of this proclamation;
- 4) prepare and distribute questionnaires, directives, diverse forms and materials required for census and sample survey;
- 5) examine documents and records pertaining to collection of population and housing data; enter, at reasonable hours, any private houses or premises for carrying out such examination;
- 6) train manpower required for the execution of census and sample surveys;
- 7) utilize the personnel, property and services of any other government office, where it finds it necessary, at the time fixed pursuant to Article 7(1),(2) and (7) of this proclamation for undertaking census cartography works or for conducting census;
- 8) organize , the census data collected, analyze the same, prepare a report thereon and submit same to the Commission for approval;
- 9) evaluate the execution of census conducted at various times and cause, as necessary, the undertaking of studies on ways of improving same;
- 10) own property, enter into contracts, sue and be sued in its own name;
- 11) carry out other relevant activities in accordance with the guidance to be given to it by the Commission.

14. Budget

The Commission:

- 1) shall have its recurrent and capital budget allocated by the government;
- 2) may seek and obtain foreign assistance during the time fixed for conducting census and sample survey.

15. Obligations

- 1) Any person or organization shall have the obligation to cooperate in the discharge of census activities.
- 2) Any person or organization required to furnish information for census or sample survey purposes, in accordance with this Proclamation, shall have the obligation to provide it correctly to the enumerator or supervisor bearing an identification card issued by the Secretariat.
- 3) Any owner, possessor, keeper of a house or a premise, or an agent thereof, shall have the obligation to allow entry to such a property to the enumerator or supervisor bearing an identification card issued by the Secretariat.

16. Confidentiality of Information

The Secretariat may not divulge census and sample survey data collected otherwise than by the order of a court of law.

17. Penalty

- Any person who:
- 1) is unwilling to furnish information for census and sample survey;

፪. ይህንን በሚመለከት ሀሰተኛ መረጃ የሰጠ፣ ወይም
፫. በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፫ ንዑስ አንቀጽ (፮) መሠረት ወደተመለከተው ንብረት ገብቶ የቆጠራና የናሙና ጥናት መረጃ የማግኘት ሥራን ያሰናከለ እንደሆነ፣ ጥፋተኛ ሆኖ ሲገኝ እስከ ብር ፪ሺ (ሁለት ሺህ ብር) በሚደርስ ገንዘብ ወይም ከ፮ (ስድስት) ወር በማይበልጥ እሥራት ይቀጣል። ጥፋተኛ ሆኖ የተገኘው በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው ድርጅት ሲሆን፣ ከብር ፲ሺ (አሥር ሺ ብር) በማይበልጥ ገንዘብ ይቀጣል።

፲፮. የተሻሩ እና ተፈጻሚ የማይሆኑ ሕጎች
፩. የሕዝብና የቤት ቆጠራ ኮሚሽን ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፴፪/፲፱፻፹፮፣
፪. የሕዝብ ቆጠራ ኮሚሽን ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፹፱/፲፱፻፹፱፣ በዚህ አዋጅ ተሽረዋል።
፫. ይህን አዋጅ የሚቃረን ማናቸውም ሌላ ሕግ፣ ደንብ፣ መመሪያ ወይም፣ የአሠራር ልምድ በዚህ አዋጅ ውስጥ በተመለከቱ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

፲፱. ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን
ኮሚሽኑ ይህን አዋጅ በሚገባ ለማስፈጸም የሚያስፈልጉትን ደንቦችና መመሪያዎች ለማውጣት ይችላል።

፳. የመሸጋገሪያ ድንጋጌ
በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፮ (፩) የተደነገገው ቢኖርም ፣ የኮሚሽኑ ጽሕፈት ቤት በሚገባ እስከሚደራጅበት ጊዜ ድረስ አዋጅ ቁጥር ፴፪/፲፱፻፹፮ ተፈጻሚ ሆኖ ይቆያል።

፳፩. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ
ይህ አዋጅ ከሰኔ ፳፪ ቀን ፲፱፻፺፩ ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ሰኔ ፳፪ ቀን ፲፱፻፺፩ ዓ.ም.

ዶ/ር ነጋሶ ጊዳዳ
የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
ፕሬዚዳንት

- 2) furnishes false information regarding same; or
- 3) obstructs the collection, by way of entry to property specified under Article 13 (5) of this Proclamation, of census and sample survey data; shall, upon conviction, be liable to a fine of not more than Birr 2000 or imprisonment not exceeding 6 months; where the offender is a juridical person a fine of not more than Birr 10,000 shall be imposed.

18. *Repealed and Inapplicable Laws*
1) The Population and Housing Census Commission Establishment Proclamation No. 32/1992;
2) The Census Commission Establishment Proclamation No.84/1997 are hereby repealed.
3) Any law, regulations, directives or practice inconsistent with this Proclamation shall not be applicable with respect to matters provided for herein.

19. *Power to Issue Regulations and Directives*
The Commission may issue regulations and directives necessary for the effective implementation of this Proclamation.

20. *Transitory Provision*
Notwithstanding the provisions of Article 18 (1) of this proclamation, Proclamation No. 32/1992 shall remain applicable until such time that the Secretariat is properly organized.

21. *Effective Date*
This Proclamation shall enter into force as of the 29th day of June, 1999.

Done at Addis Ababa, this 29th day of June, 1999.

NEGASO GIDADA (DR.)
PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC
REPUBLIC OF ETHIOPIA

ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ድርጅት ታተመ
BERHANENA SELAM PRINTING ENTERPRISE